

חוות דעת ותגובה לרשימות השחורות ליבוא כפי שנוסחו על ידי רשות הטבע והגנים.

25.9.19

רשות הטבע והגנים,

לכל מאן דבעי,

להלן חוות דעתי לרשימת ההגבלות האמורות לצאת לפועל בנושא ייבוא וגידול זוחלים.

אני כותב את הדברים מתוך הכרת עולם הזוחלים על בוריו (מדעית-מקצועית, כרופא וטרינר ששמירת בריאות בעל החיים חשובה לו, וכמגדל בעל זכויות וחובות כאחד).

ספציפית, אתייחס בעיקר לנושא צבים, תחום שאני פעיל בפיתוחו בתחום הצלת מינים, אם על ידי יצירת גרעיני ריבוי בשבייה ואם על ידי השבת צבים ישראליים לטבע (לאחר קבלת אישור פרטני בכל פעם מרשות הטבע והגנים, להלן רט"ג).

כללי 1-

ברשימת ההגבלות נכתב כי ייאסר היבוא של זוחלים בעלי משקל גוף של מעל 50 ק"ג (איני מתייחס בשלב זה לאורך הגוף למעלה מ-2.5 מטרים שנכלל בהגבלה זו).

הסברכם הוא "איסור על מינים בגלל תנאי החזקה".

אני מניח שכוונת המחבר היא לחשד לגרימת "צער בעלי חיים" לזוחל כבד.

להלן תגובתי-

א. בהתייחס לבעלי חיים, רשות הטבע והגנים מגדירה את תפקידה כלהלן: "...פועלת הרשות לשמירה

על מינים באמצעות פעולות אישור והצלה של מינים מקומיים בסכנת הכחדה או התמודדות עם מינים

פולשים ומתפרצים."

זאת בנבדל מהאגף לרווחת בעלי חיים (צער בעלי חיים) שהינו אגף במשרד החקלאות ופיתוח הכפר ושתפקידו המוגדר הוא לדאוג לרווחת בעלי חיים.

במידה והיה מתגבש חוק להגבלת יבוא מינים מסיבות של "רווחת בעל חיים", הרי מתפקידו של האגף לרווחת בעלי חיים שבמשרד החקלאות ליצור את ההגבלות האמורות בתחום ולא גוף ממשלתי אחר.

אגף זה לא ראה לנכון לחוקק חוק בנדון וראוי לכבד המצב הנוכחי בנושא.

ב. בשנת 2009 הותקנו "תקנות צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (החזקה שלא לצרכים חקלאיים)".

תקנות אלה מגדירות במפורש תנאים מינימאליים הכרחיים לגידול בעלי חיים.

בקיא אני בתחום גידול הצבים ואציין שבמקרים רבים אף יש לספק לצבים תנאים הולמים מהמצוין בתקנות האמורות, אף על פי שבמקרים אחרים הבדלים בין מינים הינם כה גדולים שדרישות התקנות אינן עונות לצרכי המין הספציפי.

יחד עם זאת, לא יתכן שיכתבו הגבלות גורפות קשות אלה כאשר יש ביכולתם של מגדלים רבים להקנות לבעלי חיים (כאן מתייחס אני לתחום זוחלים בכלל וצבים בפרט) מעל 50 ק"ג תנאי גידול הולמים ביותר.

משול הדבר בעיניי הוא לאיסור גורף על נהיגה ברכב רק בשל העובדה שקיימות תאונות דרכים במדינה. דבר אבסורד כשלעצמו ואני משוכנע שתסכימו עמי בנושא.

אכיפה הינה הפתרון היחיד ההולם להקנות "רווחת בעלי חיים" לזוחלים שמשקלם מעל 50 ק"ג ולא איסור יבוא מינים "כבדים" (או ארוכים במיוחד).

כמו כן, ניתן ליצור מספר תנאים לגידול זוחל כבד במיוחד בדיוק כמו הגבלות או דרישות אחרות של

רט"ג. הרי מדובר בקומץ אנשים בודד שיהיה ברצונו לגדל מינים חריגים במיוחד וניתן יהיה לפקח על תנאי גידולם.

למשל ניתן לחייב מגדלים המחזיקים בזוחלים כבדים שכאלה לגדלם במכלאות בחצר עם מרחב תנועה (כשמדובר בצבי יבשה או כוחים), לחייב הקניית בריכת מים גדולה לכוחים גדולים וכבדים ממוצא דר'-מז' אסיאתי או מוצא טרופי אחר וכד'.

מכיוון שחובת דווח על החזקת מינים כבר קיימת מזה שנים רבות, ומכיוון שקיימת חובת דווח על העברת מינים ממקום למקום, הרי שמבחינה חוקית ניתן לדעת מי מגדל מינים "חריגים בגודלם" ולבחון את תנאי האחזקה של אותם מינים, ולהחליט במקום שיש הצדקה עניינית וספציפית לכך, באשר לתנאי הגידול- אם הולמים הם אם לאו.

עבריינים בכל תחום קיימים תמיד ועל כן אנו בוחנים את הדרכים לפקח (ולסייע) למרביתנו שמעוניינים בשמירת החוק ובגידול בעלי חיים בתנאים הולמים.

ג. כפי שציינתי מזה מספר שנים למר אורי ליניאל ולד"ר נעם לידר, אני מוכן לתרום מהידע שלי בגידול זוחלים ולסייע בבחינת תנאי גידול של מגדלי "מינים חריגים" כולל כתיבת מסמך דרישות לגבי גידול מינים ספציפיים (והרי השוני באורח חיי מינים שונים הוא לעתים גדול). במידה ותנאי גידול לא הולמים לא ישופרו לאחר מתן הערות, תהיה לרט"ג סמכות החרמת פרטים.

אגדיל ואומר בהסתמכי על ידע וקשר אישי, שלא אחת קרו "תאונות" ומקרי מוות מיותרים של "מינים חריגים ונדירים" בגני חיות (בספארי למשל ובגן החיות התנכי בירושלים)- תאונות שהיו נמנעות ושמקורן ברשלנות. האם הדבר מונע מאותו הרגע מאותם גופים מוכרים להמשיך ולרכוש בעלי חיים נדירים? התשובה היא שלילית.

החשיבות של הנחיות ברורות והדרכה פרטנית לגבי גידול מינים חריגים היא קריטית כאן.

ספציפית-

הוספת המינים, *Aldabrachelys gigantea*, *Centrochelys sulcata*, *Stigmochelys pardalis*,

שלושה מיני צבי יבשה, לרשימה השחורה האסורה ביבוא, "על בסיס תנאי החזקה".

להלן תגובתי- ראה המפורט בסעיף הקודם. קיימים מגדלים רבים שיקנו לאותם צבים תנאים הולמים

וטובים. הפתרון באכיפה ובביקורת ולא בהגבלה גורפת על יבוא.

בנוסף, ניתן בסמכותכם לאפשר יבוא פרטני של זוחלים ממינים ספציפיים רק לאחר שנבחנו תנאי

הגידול אצל אותם מגישי בקשות יבוא. כאן בהחלט ניתן לעשות הגבלה ואין הדבר מהווה אפליה של

מגדל אחד מהשני היות והדבר מסתמך על תנאי גידול הולמים מנימוקים של צער בעלי חיים.

כללי 2-

בהחלטתה (וכנעשה מזה שנים), רשות הטבע והגנים (רט"ג) מונעת יבוא מינים המסווגים באמנת

סייטס בקטגוריה 1.

להלן תגובתי-

אחד מתפקידי רט"ג הוא הגנה על מינים בסכנת הכחדה תוך שיתוף עם אמנת סייטס.

בעבר אכן הייתה משמעות להגבלה שכזו. לא היו בתי גידול רבים ורוב המחזיקים בבעלי חיים

מקטגוריות אלה החזיקו בפרטים מעטים ולעתים בלתי חוקיים במקורם.

כיום, לעומת זאת, קיימים מגדלים וחוות גידול מוכרות שייסדו גרעיני רבייה של מינים בסכנת הכחדה

המסווגים בדרגה של סייטס 1.

על פי אמנת סייטס, לאחר שלושה דורות בשבייה, מונפקים לצאצאים מסמכים ושכבים פרטנית,

והם מוכרים בינלאומית כילידי שבייה דור 3 כלומר CITES CB.

לא זו בלבד שעידוד גרעיני שבייה של מינים בסכנת הכחדה מקטינה את הסכנה של הכחדת המין, הרי שמתן אפשרות למגדלים מקצועיים לרכוש מינים שכאלה (ממקורות חוקיים) יגביר את מקורות הריבוי של מינים נכחדים, יקטין את לחץ "הרעייה" של חיות מהבר כשמדובר בהברחות בלתי חוקיות, ויהווה הדבר סיוע לגופים כמו רט"ג להוציא לפועל את מטרותיה הנוגעות לשמירת מינים שבסכנת הכחדה.

כמובן שיש לבקש ממגישי בקשות יבוא ספציפיות וחריגות שכאלה לספק את פרטי חוות הגידול ולבחון שאכן יש אישורים ממקור מוסמך שפרטים ספציפיים שנמכרים הם משובבים ועם אישורי סייטס מקוריים לגידולי שבייה 3 דורות.

בהזדמנות זו גם אתייחס להגבלות הקיימות על העברת מינים סייטס 1 ממגדל אחד למשנהו בתוך הארץ. הגבלה זו מחמירה ביותר ואינה מוצדקת כלל. מדובר על פי רוב במגדלים מקצועיים המעוניינים להרבות מינים בסכנת הכחדה שבכל מקרה נמצאים כבר בארץ. לעתים רבות העניין נובע מהרצון להחליף קווי דם ולמנוע רביית שארים. הגבלה שכזו אינה מקצועית ורק פוגעת ביכולתם של מגדלים לסייע במאמץ העולמי להציל מין נכחד.

כללי 3-

הגבלת יבוא מינים בשל "תנאי החזקה ומסוכנות לאדם"

תמה אני על הכללת שני מינים *Boa constrictor*, *Morelia spilota* בקטגוריות המצויינות לעיל. בקיא אני במינים אלה ובגידולם, ומשוכנע שהכללתם בקטגוריות הנוכחיות נעשתה בחוסר מקצועיות

וחוסר הכרות עם מיני הנחשים.

אין כל בעייתיות בגידול המינים בהתייחס לקטגוריה "תנאי החזקה". הקניית תנאים הולמים לגידולם אינה שונה רבות מגידול כל נחש אחר. שוב אזכיר שבאם מסופקים תנאים שבהחלט אינם הולמים הריהדבר יכול להיות לגבי כל בעל חיים כולל כלבים וחתולים, ומסמכותו של האגף לרווחת בעלי חיים לאכוף תנאי גידול בלתי הולמים.

בנוסף, אין כל מסוכנות לאדם בגידול מינים אלה. הכללתם בקטגוריה זו נעשתה בחוסר מקצועיות משווע.

עד היום לא היה מקרה בעולם בו *Morelia spilota* נחש שבכל מקרה לא נפוץ בקרב חובבים בשל מחירו וייחודיותו בצרכי הגידול, גרם נזק לאדם. מדובר בנחש עדין ומיוחד. אגדיל ואומר, שגם בואות מהמין *Boa constrictor* שנמכרו עד היום בעולם במאות אלפי פרטים ואולי במיליוני פרטים, לא גרמו נזקים לאדם ויש להסירן מקטגוריה שכזו. אכן מדובר בנחש גדול כבוגר אולם הוא אינו מסוכן לעומת אחרים.

הנחשים היחידים (הבלתי ארסיים) בעולם שהרגו בני אדם היו נחשים מהמין פיתון מרושת שלגביו יש מספר תיעודים של מקרה מוות של אנשים על ידי פיתונים חפשיים בטבע, ומקרה יחיד בעולם כמדומני בו תינוק שנחנק בידי פיתון בורמזי. וגם כאן מדובר ברשלנות פושעת של מגדל הנחש מכיוון שפיתון זה שקט מאד באופיו גם כבוגר.

צר לי שהכללת שני מינים אלה נעשתה בחוסר מיומנות משוועת וללא ניסיון ויש לתקן טעות בגישה שכזו.

ולסיום, על אף שלא התייחסתי לשאר הנכתב ברשימות השחורות ובהגבלות הייבוא, אי התייחסותי אינו מהווה הסכמה לנכתב שם.

מודה לכם/ן על תשומת הלב.

אבקש התייחסות רצינית ומקצועית לנכתב ואודה על תגובתכם/ן.

בנוסף אבקש את זכות התגובה לתגובתכם/ן.

בכבוד,

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]